

עת"א 47795/12/20 - איתמר הפטר נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 47795-12-20 הפטר (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

לפני	כבוד השופט גיא שני
העותר	איתמר הפטר (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר 2. מדינת ישראל

פסק דין

לפני עתירה שעניינה אי-הוצאתו של העותר לחופשה.

י"אמר כבר בפתח הדברים: העותר לא ביקש לצאת לחופשה חריגה, כי אם לחופשה "רגילה" (כלומר לשלבו בסבב חופשות). התשובה שקיבל היא כי בעת הזו "אין יציאה לחופשות למעט חופשות חריגות". על החלטה זו מלין העותר, וטוען כי נגיף קורונה אינו מצדיק מניעת חופשות מאסירים העומדים בתנאים לכך. העותר מדגיש את חשיבותה של החופשה מבחינת זכויות האסיר והליך שיקומו, ומוסיף כי סיכויי ההדבקה בחופשה "רגילה" ובחופשה "חריגה" - זהים. לדעת העותר החלטת המשיב נגועה בחוסר סבירות, וישנם אמצעים אחרים ומידתיים יותר להשגת המטרה.

אין בידי לקבל את טענותיו של העותר לגבי "עוצר החופשות" בעת-קורונה. כידוע, הסכנות הנובעות מן הנגיף הובילו להטלת מגבלות על פעילותם של מתקני הכליאה בהיבטים מגוונים (רע"ב 561/20 **מסיקה נ' שירות בתי הסוהר** (23.8.20)). בתי המשפט הכירו לא אחת בצורך החיוני של שב"ס לנקוט פעולות על מנת לצמצם את החשש מפני כניסתו של הנגיף אל בין כותלי בית הסוהר ולמנוע את התפשטותו, הכל למען בריאותם של האסירים, של אנשי הצוות, ושל הציבור בכללותו. בין היתר התקבלו החלטות לגבי מניעת או צמצום יציאתם של אסירים לחופשות, לגבי הגבלת הביקורים במתקני הכליאה, ולגבי ביטול התייחדויות. לא אחת בתי המשפט, לרבות בית המשפט העליון, נמנעו מלהתערב במדיניות שב"ס בהקשר זה ובהחלטותיו, וכפי שנפסק באחת הפרשות, אין חולק על "יחודם של ימי הקורונה בהם אנו מצויים, ואת הצורך בצמצום היציאה ואת הכניסה למתקני שב"ס למינימום ההכרחי בשל מצב הקורונה" (רע"ב 4277/20 **שירות בתי הסוהר נ' מרעי** (24.6.20)).

עמדה עקבית זו משתקפת כאמור בפסקי דין רבים, זאת לאחר שנשמעו טענות דומות לאלה שמעלה העותר

(ראו למשל רע"ב 5457/20 **אדרי נ' מדינת ישראל** (10.8.20); עת"א 11286-08-20 **ביטון נ' שירות בתי הסוהר** (3.11.2020); עת"א 52775-09-20 **קרספיל נ' שירות בתי הסוהר** (22.10.2020); עת"א 52026-08-20 **אזולאי נ' שירות בתי הסוהר** (30.8.2020); עת"א 65917-05-20 **דולב נ' שירות בתי הסוהר** (2.7.2020)). יודגש, כי עם הזמן החל שב"ס בצעדים מדודים של הקלת המגבלות, ובין היתר חזר לאשר חופשות חריגות בהתקיים נסיבות מיוחדות או נסיבות הומניטריות מיוחדות. טענתו של העותר כי סיכויי ההדבקה בחופשה חריגה זהים לסיכויי ההדבקה בחופשה רגילה - מחמיצה את הגיונה של המדיניות. ייחוד החופשות למקרים חריגים בלבד מצמצם עד-מאוד את היקף החופשות, וממילא ממזער את הסיכון להבאת תחלואה אל בין חומות הכלא. כמו-כן, במקרים הומניטריים מיוחדים השיקול התומך בקיום החופשה - חופשה חריגה - הוא בעל משקל גדול יותר.

לא מיותר להדגיש כי אף חופשות חריגות מאושרות במשורה (ראו למשל עת"א 36177-10-20 **סרסור נ' שירות בתי הסוהר** (22.10.2020); עוד ראו: עת"א 26429-10-20 **בן שושן נ' שירות בתי הסוהר** (18.10.2020)). כך למשל, ברע"ב 7575/20 **מרדכי נ' מדינת ישראל** (3.11.2020) נדחתה בקשתו של אסיר לצאת לחופשה מיוחדת כדי להשתתף ב"שבעה" על אמו שהלכה לעולמה. בית המשפט העליון הבהיר כי "אכן, קשיי התקופה כרוכים גם בדחיית בקשות לחופשה שככל הנראה היו מתקבלות בימים כתיקונם; ברם, בעת הנוכחית האינטרס הציבורי - לרבות זה של האסירים בבתי הסוהר - עשוי להצדיק נקיטת זהירות יתרה, תוך הרחקת קו הגבול מתחומי הרגיל... לאמור, עסקינן במדיניות שירות בתי הסוהר שנועדה להתמודד עם מגיפת הקורונה בתקופה זו. כניסת חולה קורונה לבית הסוהר, על נסיבותיה, עלולה להשפיע גם על אסירים אחרים. מדיניות זו מצויה במובהק בגדרי שיקול הדעת המינהלי של הרשות, ולא עולה כי נפל בה פגם".

הימים האלה הם כידוע ימים קשים במיוחד; ימים שבהן המגיפה מכה גלים, המדינה כולה בסגר שלישי, ונתוני התחלואה ממאנים לצלול. מבצע החיסונים בעיצומו - העותר התייחס לכך בדיון - אך טרם הושגו היעדים והמרץ מול הזנים החדשים (מוטציות) של נגיף קורונה נמשך. מצב הדברים כיום הוא שהמדיניות של שב"ס (ושל משרד הבריאות) טרם השתנתה. אכן, יש תקווה באופק, אך נכון לעת הזו אין לומר על עמדת שב"ס כי נפל בה פגם של חוסר סבירות. כפי שכתב אך לאחרונה בית המשפט העליון:

"מצויים אנו שוב, יש לקוות שבפעם האחרונה, תחת סגר כללי, במהלכו בוודאי שלא ניתן לאשר יציאת אסירים לחופשות, למעט מקרים חריגים שבחריגים, וזאת בהינתן המגבלות החלות על כלל האוכלוסייה. יש להניח כי כאשר יחול שינוי נסיבות, ו'יקלו המים', יתנו שב"ס דעתם מחדש לשאלות הנוגעות לנוהל... האפשרות לחדש את סבב החופשות בשים לב לעמדת גורמי המקצוע..." (רע"ב 8637/20 **בן חיים נ' שירות בתי הסוהר** (10.1.2021)).

מן המקובץ עולה כי בקשתו של העותר להורות על שילובו בסבב חופשות היא כיום תיאורטית, ואינה עולה בקנה אחד עם מדיניותו של שב"ס - שאינה חורגת ממתחם הסבירות - השוללת יציאה לחופשות בעת סגר כללי או מגבלות מחמירות עקב נגיף קורונה. בקשתו הפרטנית של העותר תיבחן - כמו בקשות של אסירים רבים אחרים - לכשתוסר המניעה הכללית על יציאתם של אסירים לחופשות.

בטרם חתימה אבקש לציין כי בכתב התשובה התייחס המשיב לא רק למגבלות הקורונה, אלא גם לכך שביום

20.12.2020 סווג העותר לקטגוריה א, זאת מחמת הגדרתו "פרופיל אלמ"ב". ביסוד הגדרה זו, כך הוסבר, שלושה תיקי חקירה סגורים. עוד הוסיף המשיב כי הנושא מצוי בבדיקה וכי נאספים חומרים רלוונטיים - שטרם התקבלו - ועל כן עדיין לא התקבלה החלטה מנהלית בסוגיה זו. לאחר הגשת כתב התשובה ביקש העותר להוסיף טענות לגבי סיווגו בקטגוריה א', וגם בדיון השמיע את השגותיו בעניין זה.

איני רואה להיזקק בגדרי עתירה זו לנושא סיווגו האמור של העותר. רשאית, משום שהעתירה עוסקת בנושא של שילוב בסבב חופשות, וכאמור לעיל הנושא אינו אקטואלי נוכח עמדת שב"ס בדבר "עוצר חופשות". שנית, משום שסוגיית הסיווג לקטגוריה א' (פרופיל אלמ"ב) מצויה בבדיקה. שלישית, ובהמשך לאמור, מכיוון שאין לפניי תשתית עובדתית מלאה או התייחסות סדורה של המשיב לטענות העותר בעניין זה - טענות אשר הועלו בסמוך לדיון ובדיון עצמו. יוער, כי על פניו העותר מעלה טענות הצריכות בחינה, ולא מן הנמנע כי יש ממש בדבריו. אולם כאמור לעיל, אין הצדקה דיונית ועניינית לברר ולהכריע בעניין זה בגדרי העתירה דנן. חזקה על המשיב שייתן דעתו לטענות העותר בנדון, ומכל מקום שמורה לעותר הזכות להגיש עתירה חדשה בנושא.

סוף דבר: העתירה נדחית. לגבי בקשתו של העותר לפטור מאגרה - אין עילה להיעתר לבקשה, זאת בהינתן שהעתירה נדונה ונדחתה, ובשים לב לכרטיס תנועות הכספים שצורף, המצביע על קיומם של אמצעים לתשלום סכום האגרה המינימלי בהליך מסוג זה.

פסק-הדין יועבר לעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, ט"ו שבט תשפ"א, 28 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.